

ZÁPIS

z jednání Ekonomické komise Odboru lesního hospodářství

České akademie zemědělských věd

2. a 3. května 2012 v oblasti Biosférické rezervace Dolní Morava, o. p. s

Přítomni – viz prezenční listina; při prezenci byl přítomným předán zápis z podzimního jednání EK OLH ČAZV v oblasti Národního parku Šumava

Jednání zahájil a vedl v zastoupení předsedy EK OLH ČAZV prof. Šišáka místopředseda EK doc. Ing. Václav Kupčák, CSc. Přivítal přítomné, zástupce slovenských akademických a vědeckých institucí a domácí účastníky. Zvláště přivítal ředitele Biosférické rezervace Dolní Morava, o. p. s Ing. Jana Vybírala.

Program:

2. 5. 2012

1. Úvod

2. Informace o činnosti ČAZV a Odboru lesního hospodářství ČAZV

3. Stav lesnického ekonomického výzkumu

4. Současná ekonomická situace LH ČR

5. Seminář: Specifika hospodaření v kulturní krajině, Program Člověk a biosféra, Role samosprávy v krajině Lednicko-valtického areálu

6. Organizační záležitosti exkurse

3. 5. 2012

Exkurse: Lednicko-valtický areál (Management kulturní krajiny zařazené na seznam světového dědictví UNESCO), Soutok (Specifika lesnického hospodaření v oblasti NATURA 2000 a mezinárodně významných mokřadů – RAMSAR SITE).

1. Úvod

Téma: Ochrana přírody a lesní hospodářství v oblasti Biosférické rezervace Dolní Morava, o. p. s a Lednicko-valtického areálu.

Doc. Kupčák v úvodu vzpomenu památku zesnulého dlouholetého člena komise a kolegy Ing. Stanislava Pavlíka st. a požádal Ing. Kaňoka o krátkou vzpomínku. Ing. Kaňok vzpomenu Ing. Pavlíka a zdůraznil jeho přínosy k rozvoji lesního hospodářství, obnově imisemi zasažených lesních porostů a především jeho vysoké kvality provozního lesního hospodáře. Prof. Bartunek požádal Ing. Kaňoka o publikování předneseného nekrologu v Lesnické práci.

Poté bylo uvedeno hlavní téma zasedání EK: Ochrana přírody a lesní hospodářství v oblasti Biosférické rezervace Dolní Morava, o. p. s a Lednicko-valtického areálu.

2. Informace o činnosti Odboru lesního hospodářství ČAZV

Informace podal doc. Kupčák: Plénum ČAZV proběhlo 13. 3. 2012 na půdě ČAZV. Předseda ČAZV Mag. Lipavský přednesl hlavní téma „Transfer výstupů výzkumu do praxe“. Připomenul nadcházející 90. výročí ČAZV v roce 2014. Zdůraznil nutnost změny publikačních aktivit NAZV v prakticky uchopitelné výstupy. Prioritou výzkumného zaměření od 2015 bude téma „Udržení krajiny lidských sídel“, propojení zemědělství a lesnictví v krajině. MZe nemá zastoupení v RVV a nemůže uplatňovat názory na problémy. ZA MŽP Mag. Birkler rozvedl strategii Evropy v oblastech „EU a ochrany přírody“. Prioritou je opět propojení výzkumu a praxe např. Propojení ekologického zemědělství a ochrana krajiny. Za RVV přednesl Ing. Marek programové téma „Výstupy výzkumu EU za hranicí 2014“. Finanční prostředky jsou zde k dispozici ve výši 26 mld. Kč. České vědecká komunita je poněkud pasivní. Nejvyšší pasivita je u lesníků a rybářů. Porovnal naši situaci s Finskem, kde jsou tato odvětví podstatně aktivnější.

OLH zasedal 21. 3. 2012. Hlavním tématem byly zprávy jednotlivých komisí za uplynulé období. EK byla hodnocena na jednom z prvních míst. Dalším tématem byly plány činností jednotlivých komisí na rok 2012. Byl představen plán rozšířeného zasedání OLH v Kostelci nad Černými lesy, představení činnosti OLH a exkurze na ŠLP Kostelec n. Č.l. a problémy LH. Činnost redakční rady a rekonstrukce redakční rady Journal of Forest Science. Náměty z diskuse – předseda RR by měl být pravidelně zván na jednání OLH (EK). Dále pak diskuse k NP Šumava, k uklidnění situace a excesů souvisejících s likvidací kůrovce. Jednotlivé komise by měly mít na portálu ČAZV své webové stránky. EK má své stránky od roku 1995 – viz <http://www.cazv.cz/ek/olh.htm>

3. Stav lesnického ekonomického výzkumu

Prof. Holécy (LF TUZ Zvolen)

Podány projekty VEGA, zpřísňují se podmínky. Získány 2 ze 4 projektů. Prof. Holécy - Matematické modely pojištění LH proti riziku klimatické změny. Dr. Brodrechtová Ekonomická analýza marketingových kanálů na trhu s dřevem v oblasti Slovenska.

S kolegou Škvareninou projekt APVV (230 tis. EURO). Zapojení LF TUZ do 7. Rámcového programu pro vědu a výzkum v projektu INTEGRAL, koordinátorem je prof. Ericson. Projekt zahrnuje 15 partnerů. Do konce dubna měla být odsouhlasena společná metodika. Další APVV projekt řeší doc. Šálka - Možnosti inovací pro zvýšení konkurenceschopnosti LH Slovenské republiky. Úspěšnost projektů 30%.

Ing. Tutka (NLC Zvolen)

Běží dva projekty na úrovni TUZ, Lesnického výzkumného ústavu a Ústavu ekologie lesa. Projekt Excelentnosti I. - vybavení počítačovou technikou a softwarem. Dále podány čtyři projekty v tématech, Ekonomický propočet výroby lesnického stroje, Výzkum marketingu a funkcí ekosystémů. Zdokonalování výpočtu újmy hospodaření na lesních ekosystémech. Doc. Kupčák dotaz – Jak vypadá personální zabezpečení ekonomického výzkumu? Zabezpečuje pouze jedna osoba s lesnickým vzděláním. Další jsou fytopatologové. Obecně upadá úroveň výzkumu lesnické politiky.

Ing. Matějček (VULHM)

VULHM již nemá od 1. 1. 2012 útvar lesnického ekonomického výzkumu a výzkumu lesnické politiky. Důvod – nevypsání zakázek MZe a tudíž ekonomická ztrátovost útvaru. Činnost útvaru byla zařazena do vedlejších aktivit ústavu. Doc. Kupčák, pozn. pod MZe bylo 6 výzkumných ústavů. I po sloučení existuje ÚZEI má zemědělský ekonomický výzkum stále svoji platformu.

Ing. Vala (LDF MENDELU)

V letech 2005 – 2011 byl řešen Komplexní výzkumný záměr. K 31. 12. 2011 byl ukončen. Od roku 2012 – 2015 jsou realizovány dílčí projekty v rámci OP VK, které jsou ovšem určeny pro inovaci výuky a vzdělávacích aktivit v rámci MENDELU. Nyní je zpracováván návrh Komplexního výzkumného plánu fakulty. Doplňková činnost, znalecké posudky, komplexní lesnický a ekonomický audit pro Městské lesy Rožnov p. R.. Otevření 4. semestrálního kurzu Oceňování lesa. Vzdělávací a konzultační činnost pro MZe.

Doc. Kupčák (FLD ČZU Praha)

Projekty, na kterých nyní katedra pracuje, popsal na minulé EK prof. Pulkrab. K dobíhajícím projektům – Výzkum lesa nízkého, garant prof. Šišák. Nové projekty se začínají řešit v rámci Komplexních udržitelných systémů hospodaření. Katedra ekonomiky a řízení LH uspěla ve dvou projektech v kategorii 1 (v součinnosti s VÚLHM) „Porovnání umělé a přirozené obnovy lesa“, spolugarantem je prof. Šišák a v kategorii 2 „Diferenciace LH“, garant doc. Kupčák do roku 2016.

4. Současná ekonomická situace LH

Ing. Lojda (Odbor ekonomiky a koncepcí LH MZe)

Personální zajištění z 5 osob nyní fungují 3. Rozpočet Mandatorní výdaje – nová vyhláška náhrad újem LH podle pevné sazby 1,20 Kč/ha bez navýšení. Hrazení bystřin, osnovy, MZD původní plán §24 nevyplácet, LČR žádají opět - vypláceno. Finanční příspěvky, redukce v roce 2011 o 35 522 tis. Kč je nadále v korekci ve vztahu „de minimis“. Na jednotlivých krajích jsou LHP schvalovány, režim vyplácení podpor není jasný. Celkem příspěvky 287 mil. v roce 2011. Rušeny jsou tituly A – imise, nejsou vypláceny příspěvky na slučování lesů vlastníků malých výměr. Středočeský kraj sblížil limit na 100 tis. Kč na vlastníka.

MŽP roky 2010 a 2011 poskytují příspěvek na titul B ve stejné výši. MO přestalo podporovat VLS.

MZe drží ve stejné výši mandatorní výdaje. Výrazný propad se očekává od roku 2012 ve službách a finančních příspěvcích. Prof. Holécý dotaz - Byly výdaje upraveny o míru inflace? Odpověď NE. Ing. Jelínek v roce 1990 se začínalo 900 mil. v roce 2011 287 tis. Kč finančních příspěvků včetně příspěvků vyplácených z krajských rozpočtů.

PRV 2014 – 2020 dotaz na školské majetky. Tlak, aby i ŠLP středního lesnického školství mohly dotace ze PRV čerpat.

Ing. Šimek komentář k omezení činností dodržovaných ze zákona, může být velký problém. Vlastník nebude motivován.

PRV 2014 – 2020 budoucí stav je výrazněji zatížen administrativou. Bude blokována část prostředků a budou vypláceny až po splnění monitorovacích indikátorů. Byla ustanovena pracovní skupina na MZe. Opatření: kalamita, infrastruktura, investice do lesů. Modifikace dle žadatelů. Budou moci čerpat i „službové“ subjekty. Posilování opatření celospolečenského charakteru, zejména lesnické infrastruktury, neproduktivní investice, MZD, poradenství, vzdělávání vlastníků lesů. Velkou neznámou je slučování malých vlastníků lesů, společné uvádění výrobků na trh. Zachování dotačního titulu na kalamity, problémem bude definování kalamitního stavu – patrně 30 % etátu (dnes 10 %).

Doc. Kupčák dotaz na průmět NLP II do PRV 2014 – 2020. Výstupy jsou zatím pouze podkladem pro další analýzy. Zásady státní lesnické politiky byly o rok odsunuty. Do PRV 2014 – 2020 jsou zahrnuti i školkaři.

5. Seminář Ochrana přírody a lesní hospodářství v oblasti Biosférické rezervace Dolní Morava, o. p. s a Lednicko-valtického areálu.

Ing. Vybíral představil Biosférickou rezervaci Dolní Morava o. p. s. (vznikla 15. 9. 2003) a program Člověk a biosféra MaB. Ing. Petr Čupa – nový zástupce ČR v komisi UNESCO. **V roce 2011 oslavil Program Člověk a Biosféra (MAB) 40. výročí zahájení činnosti.**

Cíle biosférické rezervace: - ochrana přírodní a kulturní různorodosti

Rezervace původně chápána jako budoucí rezerva, přírodní laboratoř, k udržování o rozvoji kulturního dědictví. Staví na relativně malých jádrových zónách. Ochrana přírody založená na lidské činnosti a ekonomice. Vzorové projekty a aktivity v kulturní krajině.

Role BSR v managementu kulturní krajiny. Velmi úzká a intenzivní spolupráce se všemi institucemi a subjekty v rámci BSR. Pozice morální autority v regionu, úzká spolupráce s univerzitami, odstranění úzkého resortismu. Studium vztahů mezi přírodními či přírodě blízkými ekosystémy se sociálně-kulturními a ekonomickými systémy a subsystemy. Celkem existuje 594 biosférických rezervací. Je zde povinně člověk. Na území ČR je 6 BSR. BSR Dolní Morava byla vyhlášena v roce 2003, celková plocha činí 354 km² a zahrnuje Pálavu, Lednicko-valtický areál (LVA) a Podluží. Jižní Morava vždy byla a je určena k zemědělství. Vznik BSR DM jako manažerský projekt paradoxně z důvodu stále se zvyšující moci na základě zákona č. 114/1992 Sb. bez institutu ekonomické odpovědnosti. Navzdory velmi dlouhodobé znalostní kontinuitě oborů lesnictví, rybníkářství se ochrana přírody intenzivně a mediálně tyto obory atakuje.

V současné době znovu vyvstává otázka „Co s krajinou?“ Zda mají být aktivity znovu nasměrovány do zemědělské krajiny. Rozvoj této krajiny jako lokality UNESCO spočívá v projektech komponovaných do vyváženosti environmentálních, sociálních, ekonomických a ekologických aspektů. Pro nefunkčnost byla zrušena vědecká rada. Tyto aktivity jsou nahrazovány smlouvami s Mendelovou univerzitou v Brně, Univerzitou Palackého v Olomouci.

Mikroregiony: Mikulovsko, LVA, Podluží. Pro Mikulovsko řešen projekt přeshraniční spolupráce s Rakouskem. Pro Podluží likvidace ekologických zátěží těžby ropy a zemního plynu v lužních lesích. Pro LVA management plán LVA s inspirací Francie a VB.

Prof. Bartůněk dotaz na rozpočet. Rozpočet ve výši 2 mil. Kč/rok. Financování z poloviny od donátorů, druhá polovina z vlastních aktivit (projekty, zakázky pro jiné subjekty).

Ing. Matějček dotaz na monitorování šíření myšlenek BSR i mimo hranice BSR. První reakcí byl vznik Lesnického parku Křivoklátsko.

Starosta obce Lednice p. Kabát

Lednice na Moravě má aktuálně 2300 obyvatel. Většina záležitostí je vyřizována v Břeclavi. Chráněná památková zóna LVA. Národní kulturní památka Lednický zámek a park. Od prosince roku 1996 zapsána LVA na seznam Světového kulturního dědictví UNESCO, území cca 200 km². Soustředění zejména na rozvoj cestovního ruchu. Bývalý největší zaměstnavatel FRUTA již nefunguje. Potencionální průmysl je cíleně vytlačován. Lednice šla cestou lázeňství a turistického ruchu. Lázně realizovány a provozovány dle nového zákona o zdravotnictví. Ročně přijíždí cca 340 tis. návštěvníků zámku, obec nemá z návštěvnosti zámku ani 1 Kč. V resortu MK přechází ziskové prostředky ze zámku do jiných památek. Financování zajištění parkování, úklidu města a infrastruktury MK neprovádí.

6. Organizační záležitosti a exkurze

Plán exkurze: Lednicko-valtický areál (zaměření Management kulturní krajiny zařazené na seznam světového dědictví UNESCO), zastávky hraniční zámek, obnova alejí. Soutok (Specifika lesnického hospodaření v oblasti NATURA 2000 a mezinárodně významných mokřadů – RAMSAR SITE).

Návrh na téma a oblast podzimního jednání 2012 komise v rámci působení Kinský dal Borgo, Chlumeck nad Cidlinou.

Jednání ukončil místopředseda EK doc. Kupčák a poděkoval všem přednášejícím a přítomným.

Zapsal: Ing. Dalibor Šafařík